

2024-12-20

Dnr 4.1-77789/2024

Till Socialstyrelsen

Angående remiss

Förslag till föreskrifter om behörighet att utföra vissa arbetsuppgifter inom tandvården

Sveriges Tandhygienister, STHF, tackar för möjligheten att lämna synpunkter på förslaget.

Sveriges Tandhygienistförening är en partipolitiskt obunden förening som organiserar landets tandhygienister, offentligt och privat anställda samt egna företagare. STHF har cirka 3400 medlemmar och är en del av SRAT, som är ett medlemsförbund i Saco.

Allmänt

STHF ser positivt på översynen av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Det är framför allt viktigt för patientsäkerheten och även för att följa utvecklingen av vården, utbildningarna och kompetenser som förändras över tid och därmed kan påverka arbetsuppgifter som utförs.

STHF vill samtidigt betona vikten av att förändringar som görs vid en översyn i föreskrifter och allmänna råd, inte utgör hinder för utveckling.

Tandhygienistprogrammet är en högskoleutbildning som omfattar studier om 180 hp. Tandhygienistens kompetens baseras på de nationella examensmålen från grundutbildningen, vilka utgår från Högskoleförordningen, samt på förvärvad kompetens. Innehållet i utbildningen behöver vara flexibelt över tid utifrån samhällets behov inom ramen för de nationella målen. Legitimationen markerar yrkesutövarens självständiga ansvar för den vård som utförs och att veta vad man har formell kompetens i att utföra. Ett legitimationsyrke innebär ett livslångt lärande, utvecklingsmöjligheter och att ytterligare kompetenser kan tillägnas. Formell vidareutbildning som erhålls efter genomförd grundutbildning, genom vidareutbildning på högskola eller universitet, är viktigt att beakta.

Det finns en rad faktorer av skilda slag som har betydelse för den framtida tandvårdens inriktning, innehåll och behov av kompetenser. Befolkningsförändringar och ett förändrat sjukdomspanorama tillsammans

---

Sveriges Tandhygienistförening, STHF

Postadress

c/o SRAT
Box 1419
111 84 STOCKHOLM

Besöksadress

Oxtorgsgatan 9-11, 5 tr
Organisationsnummer
802008-9812

Telefon

08-442 44 60

E-post

info@tandhygienistforening.se

Hemsida

www.tandhygienistforening.se

Bankgiro

5845-1477

med teknisk och medicinsk utveckling kommer att ställa nya krav på tandvården. Såväl som ersättningssystemets utformning. Detta påverkar inte bara vårdefterfrågan och därmed efterfrågan på tandvårdspersonal utan kan också förväntas leda till förändrade krav på utbildning och kompetens. Nya och förändrade behov behöver mötas.

STHF önskar framföra besvikelse över att det inte säkerställdes att ansvariga för tandhygienistutbildningarna var representerade till hearingen 4/6. Under hearingen framkom det signaler på kunskapsbrister gällande vad som ingår inom tandhygienistens kompetensområde. STHF vill därför också uppmärksamma vikten av att ha dialog med lärosätena, i synnerhet med representanter som bedriver tandhygienistutbildning, och ser det som en stor brist att de inte har inkluderats i arbetet med regelöversynen. STHF ser det som angeläget att inkludera lärosätena i det fortsatta arbetet då behörighetsregleringen inte överensstämmer med tandhygienistens formella kompetens.

STHF:s specifika synpunkter på föreslagen föreskrift

STHF stödjer inte förslagen behörighetsreglering utifrån flera aspekter.

Den nya föreslagna föreskriften om behörighet för vissa arbetsuppgifter inom tandvården stämmer inte överens med den formella kompetensen för tandhygienister. Vissa uppgifter under §2, punkt

1. Ingrepp i tandpulpa, rotkanal eller tandens hårdvävnader

I tandhygienistens kompetens ingår fissurblockering, odontoplastik och rotplaning samt scaling d.v.s. åtgärder som innebär visst ingrepp i tandens hårdvävnader. Det har ingått i tidigare föreskrifter (SOSFS 1996:19). I nuvarande 2002:12 ingår det då föreskriften utgår från formell kompetens.

3. Läkningsskontroller efter kirurgiska ingrepp

Läkningsskontroll efter kirurgi (parodontal) utförs dagligen av tandhygienister i tandvårdsverksamheterna.

I SOSFS 1986:24 stod att i tandhygienistens kompetens ingick att göra efterbehandlingar vid parodontalkirurgiska ingrepp.

STHF vill betona att förslaget inte beaktar formell kompetens som erhålls efter genomförd grundutbildning genom vidareutbildning på högskola eller universitet.

STHF menar att när regleringen inte överensstämmer med formell kompetens förloras möjligheten till arbetsfördelning och att arbeta i team vilket kan försvåra en effektiv arbetsfördelning och ett effektivt arbetssätt. En begränsning av vem som får göra vad i tandvården som inte överensstämmer med den formella kompetensen inskränker i yrkesutövningen, vilket också kan medföra ökade kostnader för

---

Sveriges Tandhygienistförening, STHF

Postadress

c/o SRAT
Box 1419
111 84 STOCKHOLM

Besöksadress

Oxtorgsgatan 9-11, 5 tr

Organisationsnummer

802008-9812

Telefon

08-442 44 60

E-post

info@tandhygienistforening.se

Hemsida

www.tandhygienistforening.se

Bankgiro

5845-1477

verksamheten p.g.a. minskad möjlighet till arbetsfördelning. Tandvårdens arbets sätt behöver vara resurseffektivt och ändamålsenligt.

Vi ser också en ökad brist idag på leg. personal vilket riskerar att förvärras genom förslaget och med det en minskad tillgänglighet till tandvård. Förslaget riskerar även en ökad efterfrågan på legitimerad personal i en tid när det är brist.

STHF anser att nu gällande författning SOSFS 2002:12 utgår från formell kompetens, vilket är ytterst viktigt för god och säker vård.

STHF menar att nya förslaget behöver anpassas till den formella kompetensen som tandhygienister har, vilket idag innebär att:

2 § Endast tandläkare får utföra arbetsuppgifterna

1. ingrepp i tandpulpan eller rotkanal,
2. kirurgiska ingrepp
3. ingrepp i tandens hårdvävnader
4. Slutliga kontroller av bettfunktionen efter genomförda behandlingar.
5. läkningskontroller efter kirurgiska ingrepp,
6. diagnostik och terapiplanering,
7. lokalanestesi genom ledningsblockad, och
8. avlägsnande av hårda och mjuka beläggningar i tandköttsficka.

Tandhygienister får inom sitt kompetensområde utföra arbetsuppgifterna i 3 samt 5–8.

För Sveriges Tandhygienistförening,
Fouzieh Eliassy
Ordförande

Sveriges Tandhygienistförening, STHF

Postadress

c/o SRAT
Box 1419
111 84 STOCKHOLM

Besöksadress

Oxtorgsgatan 9-11, 5 tr

Organisationsnummer

802008-9812

Telefon

08-442 44 60

E-post

info@tandhygienistforening.se

Hemsida

www.tandhygienistforening.se

Bankgiro

5845-1477